

967

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 25 lipca 2007 r.

w sprawie znakowania żywności wartością odżywczą²⁾

Na podstawie art. 51 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. Nr 171, poz. 1225) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i zakres znakowania wartością odżywczą żywności przeznaczonej dla konsumenta finalnego lub do zakładów żywienia zbiorowego.

§ 2. Rozporządzenie nie ma zastosowania do:

- 1) naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródłanych i wód stołowych, określonych w art. 3 ust. 3 pkt 15, 16 i 51 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) suplementów diety, określonych w art. 3 ust. 3 pkt 39 ustawy.

§ 3. 1. Znakowanie żywności wartością odżywczą oznacza wszelkie informacje umieszczane w oznakowaniu środka spożywczego, dotyczące wartości odżywczej określonej w art. 3 ust. 3 pkt 50 ustawy.

2. Użyte w rozporządzeniu pojęcia oznaczają:

- 1) białko — zawartość białka stanowiącą iloczyn zawartości azotu ogólnego, oznaczonego metodą Kjeldahla i współczynnika przeliczeniowego 6,25;
- 2) węglowodany — wszelkie węglowodany, które podlegają procesom metabolicznym w organizmie człowieka, w tym alkohole wielowodorotlenowe (poliole);
- 3) cukry — wszystkie cukry proste i dwucukry obecne w żywności, z wyłączeniem alkoholi wielowodorotlenowych;
- 4) tłuszcz — tłuszcz całkowity, w tym fosfolipidy;
- 5) kwasy tłuszczowe nasycone — kwasy tłuszczowe bez podwójnych wiązań;

6) kwasy tłuszczowe jednonienasycone — kwasy tłuszczowe z jednym podwójnym wiązaniem w konfiguracji *cis*;

7) kwasy tłuszczowe wielonienasycone — kwasy tłuszczowe z podwójnymi wiązaniami, rozdzielone wiązaniem *cis*, *cis*-metylenowym;

8) błonnik pokarmowy (błonnik) — mieszaninę substancji o charakterze polisacharydowym (celuloza, hemicelulozy, pektyny, gumy, śluzu) i niepolisacharydowym (ligniny) nietrawionych w przewodzie pokarmowym człowieka, mających działanie fizjologiczne.

§ 4. 1. Środki spożywcze znakuje się wartością odżywczą w przypadkach, o których mowa w:

- 1) art. 49 ust. 2 ustawy;
- 2) art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności (Dz. Urz. UE L 404 z 30.12.2006, str. 9);
- 3) art. 7 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych substancji (Dz. Urz. UE L 404 z 30.12.2006, str. 26).

2. Znakowanie środków spożywczych w innych przypadkach niż określone w ust. 1 jest dobrowolne.

§ 5. 1. Znakowanie środka spożywczego wartością odżywczą może obejmować informacje dotyczące wartości odżywczej jednej z dwóch grup składników odżywczych wymienionych w następującej kolejności:

- 1) I grupa:
 - a) wartość energetyczna (energia),
 - b) zawartość białka, węglowodanów i tłuszczu;
- 2) II grupa:
 - a) wartość energetyczna (energia),
 - b) zawartość białka, węglowodanów, cukrów, tłuszczu, kwasów tłuszczowych nasyconych, błonnika pokarmowego (błonnika) i sodu.

2. Jeżeli oświadczenie żywieniowe odnoszące się do danego środka spożywczego zawiera informację dotyczącą:

- 1) cukrów,

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 131, poz. 924).

²⁾ Rozporządzenie wdraża postanowienia:

- 1) dyrektywy Rady 90/496/EWG z dnia 24 września 1990 r. w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 276 z 06.10.1990, str. 40; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 10, str. 191);
- 2) dyrektywy Komisji 2003/120/WE z dnia 5 grudnia 2003 r. zmieniającej dyrektywę 90/496/EWG w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 333 z 20.12.2003, str. 51; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 695).

- 2) błonnika pokarmowego (błonnika),
- 3) kwasów tłuszczowych nasyconych,
- 4) sodu

— w oznakowaniu tego środka spożywczego podaje się informacje objęte grupą określoną w ust. 1 pkt 2.

3. Znakowanie środka spożywczego wartością odżywczą może określać również zawartość:

- 1) skrobi;
- 2) alkoholi wielowodorotlenowych (polioli);
- 3) kwasów tłuszczowych jednonienasyconych;
- 4) kwasów tłuszczowych wielonienasyconych;
- 5) cholesterolu;
- 6) witamin oraz składników mineralnych, jeżeli ich zawartość w 100 g albo 100 ml środka spożywczego lub w opakowaniu produktu zawierającym wyłącznie jedną porcję wynosi co najmniej 15 % zalecanego dziennego spożycia.

4. Wykaz witamin i składników mineralnych, których zawartość podaje się w informacji dotyczącej wartości odżywczej środka spożywczego, oraz ich zalecane dzienne spożycie określa załącznik do rozporządzenia.

§ 6. Jeżeli znakowanie środka spożywczego wartością odżywczą dotyczy zawartości cukrów, alkoholi wielowodorotlenowych lub skrobi, zawartość tych składników podaje się w następujący sposób: węglowodany (g), w tym:

- 1) cukry (g);
- 2) alkohole wielowodorotlenowe (poliole) (g);
- 3) skrobia (g).

§ 7. Jeżeli znakowanie środka spożywczego wartością odżywczą dotyczy zawartości kwasów tłuszczowych lub cholesterolu, zawartość tych składników podaje się w następujący sposób: tłuszcz (g), w tym:

- 1) kwasy tłuszczowe nasycone (kwasy nasycone) (g);
- 2) kwasy tłuszczowe jednonienasycone (jednonienasycone) (g);
- 3) kwasy tłuszczowe wielonienasycone (wielonienasycone) (g);
- 4) cholesterol (mg).

§ 8. Wartość energetyczną (energię) środka spożywczego podawaną w jego oznakowaniu określa się w kilodżulach (kJ) i kilokaloriach (kcal), stosując następujące współczynniki przeliczeniowe:

- 1) 17 kJ/g i 4 kcal/g — w przypadku węglowodanów, z wyjątkiem alkoholi wielowodorotlenowych;

2) 10 kJ/g i 2,4 kcal/g — w przypadku alkoholi wielowodorotlenowych;

3) 17 kJ/g i 4 kcal/g — w przypadku białka;

4) 37 kJ/g i 9 kcal/g — w przypadku tłuszczu;

5) 29 kJ/g i 7 kcal/g — w przypadku alkoholu etylowego;

6) 13 kJ/g i 3 kcal/g — w przypadku kwasów organicznych;

7) 25 kJ/g i 6 kcal/g — w przypadku zamiennika tłuszczu typu salatrimy.

§ 9. Informację dotyczącą zawartości składników odżywczych podawaną w oznakowaniu środka spożywczego wyraża się w następujących jednostkach:

- 1) białko — gramy (g);
- 2) węglowodany — gramy (g);
- 3) tłuszcz — gramy (g);
- 4) błonnik pokarmowy (błonnik) — gramy (g);
- 5) sód — gramy (g);
- 6) skrobia — gramy (g);
- 7) cholesterol — miligramy (mg);
- 8) witaminy i składniki mineralne — w jednostkach określonych w załączniku do rozporządzenia oraz w procentach (%) zalecanego dziennego spożycia; wartość procentowa zalecanego dziennego spożycia może być wyrażona w formie graficznej pod warunkiem, że forma ta będzie zrozumiała dla konsumenta;
- 9) alkohole wielowodorotlenowe (poliole) — gramy (g).

§ 10. 1. Wartość energetyczną (energię) oraz zawartość składników odżywczych podaje się w oznakowaniu środka spożywczego w przeliczeniu na 100 g lub 100 ml środka spożywczego.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, mogą być dodatkowo podawane w przeliczeniu na ilość produktu przeznaczonego jednorazowo do spożycia, zgodnie z informacją podaną w oznakowaniu, albo w przeliczeniu na jedną porcję, w przypadku gdy w oznakowaniu podana jest liczba porcji w opakowaniu.

§ 11. 1. Informację dotyczącą wartości odżywczej środka spożywczego zawartą w jego oznakowaniu odnosi się do środka spożywczego w formie, w jakiej jest on wprowadzany do obrotu.

2. W przypadku środka spożywczego przeznaczonego do spożycia po przygotowaniu, informacja dotycząca wartości odżywczej może odnosić się do środka spożywczego po przygotowaniu, pod warunkiem że w oznakowaniu zostanie podana dokładna instrukcja dotycząca przygotowania tego środka do spożycia.

§ 12. 1. Informacja dotycząca wartości odżywczej środka spożywczego zawarta w jego oznakowaniu obejmuje wartości średnie, ustalone na podstawie:

- 1) analizy składu środka spożywczego dokonanej przez producenta lub
- 2) obliczenia wykonanego z uwzględnieniem składu recepturowego środka spożywczego, lub
- 3) zawartości składników podanych w ogólnie dostępnych tabelach wartości odżywczej środków spożywczych.

2. Wartość średnia, o której mowa w ust. 1, to wartość, która najlepiej określa ilość składnika odżywczego zawartego w danym środku spożywczym i odzwierciedla ilość w odniesieniu do sezonowej zmienności, wzorców konsumpcji i innych czynników mogących mieć wpływ na zmianę wartości rzeczywistej.

§ 13. 1. Informacje dotyczące wartości odżywczej środka spożywczego podawane są w sposób uporządkowany, w formie tabeli.

2. Jeżeli ilość miejsca na opakowaniu jest niewystarczająca, informacje, o których mowa w ust. 1, zamieszczane są obok siebie, poprzez kolejne ich wymienienie.

§ 14. W miejscu sprzedaży środków spożywczych przeznaczonych dla konsumenta finalnego lub do za-

kładów żywienia zbiorowego, wprowadzanych do obrotu bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, informacje dotyczące wartości odżywczej tych środków spożywczych podawane są na ulotkach, wywieszkach lub w innych tego typu dokumentach przeznaczonych dla konsumenta, dokumentach przewoźnych oraz w innych dokumentach towarzyszących tym środkom spożywczym.

§ 15. Środki spożywcze, które w oznakowaniu wartością odżywczą zawierają określenie „węglowodany przyswajalne”, „tłuszcz całkowity” lub „tłuszcz ogółem”, mogą być wprowadzane do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 31 grudnia 2008 r. i pozostawać w obrocie do upływu daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2007 r.³⁾

Minister Zdrowia: *Z. Religa*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone w zakresie dotyczącym znakowania wartością odżywczą rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych (Dz. U. Nr 220, poz. 1856, z 2004 r. Nr 58, poz. 563, Nr 162, poz. 1703 i Nr 257, poz. 2577, z 2005 r. Nr 180, poz. 1499, Nr 210, poz. 1751 i Nr 229, poz. 1953 oraz z 2006 r. Nr 194, poz. 1435).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 lipca 2007 r. (poz. 967)

WYKAZ WITAMIN I SKŁADNIKÓW MINERALNYCH, KTÓRYCH ZAWARTOŚĆ PODAJE SIĘ W INFORMACJI DOTYCZĄCEJ WARTOŚCI ODŻYWCZEJ ŚRODKA SPOŻYWCZEGO, ORAZ ICH ZALECANE DZIENNE SPOŻYCIE

Witaminy i składniki mineralne	Zalecane dzienne spożycie
Witamina A	800 µg
Witamina D	5 µg
Witamina E	10 mg
Witamina C	60 mg
Tiamina	1,4 mg
Ryboflawina	1,6 mg
Niacyna	18 mg
Witamina B ₆	2 mg
Folacyna	200 µg
Witamina B ₁₂	1 µg
Biotyna	0,15 mg
Kwas pantotenowy	6 mg
Wapń	800 mg
Fosfor	800 mg
Żelazo	14 mg
Magnez	300 mg
Cynk	15 mg
Jod	150 µg